

◆ ST. OLAV ◆

Redaktør: Mgr. Irgens. Medarbeidere: mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland.
ST. OLAVS REDAKSJON, AKERSVEIEN 4 - OSLO - TELEFON 23743

INNHOLD: Kommunisme - i kjærlighetens og selvfornektelsens tegn. — Lykken. — Berlins biskop død. — De urørlige. — Sognepresten i Ars. — Bare en liten gutt! — Anmeldelse. — Krishnamurti i Oslo. — Ragna Pettersen. In memoriam. — Svenske helgenlegender. — Herhjemme — og derute.

RETT + OG + SANNHET

Kommunisme — i kjærlighetens og selvfornektelsens tegn.

AV PATER LEO VAN EEKEREN. O. F. M.

Tusener av mennesker er i våre dager opagitert til hat og mordlyst — megen kommunistisk innstillet ungdom av idag hater mer enn de elsker og vil i sin blindhet — ti hatet gjør alltid blind — være istand til hvad som helst den dag de tør gi sine instinkter fritt avløp.

Instinkter ja, fordi den «kultur» de har stiftet bekjennskap med kun i navnet har likhet med det våre forfedre forstod med dette ord. Kultur var før i tiden identisk med selvarbeide — nu er den «moderne kultur» bare en narokose, som gjør menneskene slappe, motløse, sanselige og ute av stand til å ville det gode, men fullt istand til å by det gode motstand.

Ti hvad vil det moderne kommunistiske menneske?

Foreløpig vil det krig — og den verste krig av alle: borgerkrig, broderkrig, religionskrig. Med hevntanker i hjertet og hevners ord på læben forkynner det død og fordømmelse over alle verdier — også de åndelige.

På opfordring bringer vi dette billed av St. Franciskus av Assisi.

Kristenfolk — katolsk ungdom — særlig du, katolske unge mann, vær på vakt!

*

Ti alle får nu direkte eller indirekte det samme spørsmål rettet til sig som hin kommunistiske domstol rettet til hin unge prest:

«Hvad velger du: kristendom eller Sovjet?»

Rolig og glad lød hans svar: «Jeg velger Rom fremfor Moskva.»

Hvad velger vi? Hvad velger du, min kjære unge leser: kommunisme eller kristendom? Vantro eller tro? Barabas eller Jesus?

La oss svare alle i kor: «vi velger Kristus!»

La andre forespeile oss et paradys på jorden uten ham — vi tror dem ikke! Vi vil det ikke! For vi tror på et liv efter dette med ham, og vi selger ikke vår førstefødselsrett med Kristus for å få «en rett lins», en materiell tilfredsstillelse her. Vi vender oss fra en kommunisme, hvis drivfjer er *hatet* — til den kommunion,

hvis kraft er *kjærligheten*. Vi velger *ofrets* vei fremfor *kravet* — —

Og du, vår unge kommunistiske bror, skulde kunne forstå oss. Du skulde kunne forstå den Kristus som sa: «Den som har to kjortler, dele med den som ingen har!»

Les beretningen om Kristi eget liv, og si mig så i kraft av den sannhet, som også du søker: «Kan du virkelig fornekte og forfølge *denne* Kristus?»

Ingen gav så meget som han — han gav sitt liv. *Han* elsket sine fiender — *du*, unge kommunist, vil drepe dem.

Bli du gladere og lykkeligere ved det enn de, som du ser i hans navn praktisere kommunisme i våre klostere, blandt syke, fangne, barn og gamle?

Har du lest om Frans av Assisi og hans kommunisme? Ti det er nettop hans kristne kommunisme som gjør ham til den helgen nutiden trenger fremfor alle andre — den moderne helgen fristes jeg til å si, den i sannhet demokratiske fører.

Og selv om han er død for hundreder av år siden, så lever hans ånd videre i de store organisasjoner, han har etterlatt sig — i de menneskesjeler som slutter sig til dem og vil etterleve deres regler i full ærlighet og sannhet.

Fedre og mødre, sønn og datter, unge og gamle — søk det franciskanske ideal, og dere vil finne noe som vil gi varme og lys over hele eders liv!

Kommunist var Frans — han gav selv alt det han eiet, men han tok ikke fra andre — han tvang ingen. Selv nektet han sig alt — men han røvet intet fra andre. Han elsket det gode, det selvfornektende, det medlidende sinnelag frem hos andre, idet han forkynte næstekjærlighetens evangelium — han flammet aldri menneskene op i hat, i misundelse. Han *var* revolusjonær — men hvilken revolusjon!

Se ham på Alverna-berget, liten og grå i sin fattige kutte. Fattig å skue, men rikere i sitt sinn enn fyrstene på sine troner. Han eier de sanne verdier og tørster etter å gjøre menneskene rike, alle, alle sammen! Men han vil ikke en rikdom, erobret med sverd i hånd og hat i hjerte. Han vil ofre sig selv — vil dele all menneskelig lidelse ved å lide med Frelseren.

Synlig vil han bære lidelsens tegn — og hans medlidende vilje er så ren og så hellig at hans bønn blir hørt, hans offer mottatt. Gud stempler ham med Kristus-merket til et tegn for alle og en styrke for ham selv.

Og som dette tegn er han blitt stående gjennom ti-

dene — denne store kristne kommunist. Han har begeistret og opflammet sjeler ved sitt lysende eksempel — og i hans tredje orden arbeider nu titusener verden over på å bringe en stråle av selvfornektelsens budskap ut til en tid som står i de gudløse kjempendes tegn.

Og i det stille forberedes i Tertiarenes rekke revolusjonen for Kristus-kongedømmet. Kristi trone kan synes å vakle, ja synes å være styrtet, som nu i Sovjet-Russland — styrtet som de jordiske kongetrone verden over nu er det de fleste steder.

Men den kristne kjærlighetens kommunion vil seire over den vantro hatets kommunisme, som bare er volds-herredømme og tyranni i en annen form.

Og denne revolusjon for gjeninnsettelsen av Kristus som vår konge, vår herre og mester — denne revolusjon for det ydmyke tjenende sinns kjærlighetsfulle innflytelse på alle jordiske forhold — den har én av sine beste fundamenter i St. Franciskus' tredje orden.

La oss minnes dette nu særlig søndag den 17. september, St. Franciskus' stigmatiserings minnedag.

P. Leo van Eekeren. O. F. M.

Lykken.

Lykken er ikke gods eller gull,
lykken er ikke storhet og ære,
lykken kan selv på det ringeste sted
arbeidets frukter på bordet bære.

Lykken har rot i det ærlige sinn,
lykken er nøisomhets rike broder,
lykken er: alltid å være sig selv,
aldri trellbunden av livets goder.

Lykkeligst den som har fred med sig selv,
fred med sin Gud og fred med sin neste!
Går det i verden så op eller ned,
han har av lykken dog vunnet det beste.

Charles Gandrup.

BERLINS BISKOP DØD

Mgr. Christian Schreiber biskop av Berlin, ar avgått ved døden efter lengere tids sykeleie.

Han var født den 3dje august 1872 i Somborn i bispedømmet Fulda. Efter å ha fullendt sine teologiske studier i Fulda og Rom blev han prestviet 28de oktober 1898. Hans lysende intelligens førte ham først inn på det utpregede lærerarbeid, men ved siden derav utfoldet han så store administrative egenskaper forbundet med et fromt og opofrende sinnelag at han, efter i noen år å ha vært rektor for universitet i Fulda, kaltes til biskop i Meissen og derfra, da konkordatet var blitt avsluttet i 1929, til biskop i det nyoprettede bispedømme Berlin.

Det var en meget viktig og meget vanskelig stilling han gikk inn til, idet katolikkene på den tid ikke hadde noen særlig aktet posisjon i den tyske hovedstad. Men bare i løpet av de få år, mgr. Schreiber har virket, har dette forandret sig betydelig. Interessen for katolisismen er i stadig stigning og med den respekten. Navnlig arbeidet blandt ungdommen har skutt sterk vekst og megen både materiell og åndelig nød er blitt avhjulpet av den katolske offervilje som i det på mange måter så hårdt ramte Tyskland har funnet et stort virkefelt. Og mgr. Schreiber gikk i spissen for alt med sitt initiativ og sin alltid redebonne vilje til i handling å være de troendes støtte. Det var hans store handlekraft i forbindelse med hans ekte kristne optimisme, håp og tro til det godes seir som

evnet å skape den aktelse for den katolske kirke som muliggjør dens innflytelse på menneskesjele. Biskop Schreiber var populær i ordets beste betydning — både blandt sine egne trosfeller, men ikke minst blandt de anderledes-troende og i særlig høi grad i regjerings- og de andre ledende kretser.

At en så aktiv personlighet ofte blev utsatt for misforståelser er uundgåelig — bevisst og ubevisst fremkom der i pressen ofte forvrengninger av hans ord. Han blev således ofte tillagt synspunkter som var stikk motsatt sannheten — særlig ondartet var en kampanje mot ham på grunnlag av at han skulde ha betegnet verdenskrigen som en „rettferdig“ krig mens han i virkeligheten var utpreget pacifist. Han bad i alle kirkebønner alltid for motstanderne, som kjempet i god tro og som man derfor skulde ære. Og hans fredsprinsipper stod urokket for den påkjenning som de aller siste tiders indrepolitiske begivenheter bragte over alle katolske forhold og hans evne til samarbeide hjalp også her til en forholdsvis god løsning av de største vanskeligheter.

Mgr. Schreibers død har vakt den dypeste sorg overalt. Rikspresident Hindenburg har kondolert — likeledes Hitler og de fleste offentlige personligheter. Et ustanselig tøg av sørgende trosfeller som vilde ta den siste avskjed med sin elskede overhyrde er defilert forbi hans bære, som stod i huskapellet i hans residenspalé, flankert av brennende kjerter.

DE URØRLIGE

For å forstå hvad all misjonsvirksomhet i India har å kjempe imot, må man først og fremst sette sig inn i det problem som i det hele tatt er den store vanskelighet for alt kulturarbeid i dette utstrakte rike: *urørligheten* — altså dette at noen mennesker gjør alt og alle uren, som kommer i berøring med dem.

Oprinnelsen til dette er religiøs og finnes i «Agama Schastra», en samling lovbud for de ortodokse hinduer. Ifølge denne er nemlig «Bhojun» = gudernes føde, en vesentlig symbolsk del av kultusen. De fleste guder ernærer sig av melk og avskyr blodofre, hvorfor alle som kommer i berøring med blod — altså indirekte alle kjødspisere — ikke må nærme sig templene for ikke å opvekke gudernes vrede. Dessuten vil de forhindre de guddommelige krefter i å virke med full åndelig kraft fordi de i sig har noe som er disse krefter vesensfremmed. I dette ligger altså opprinnelsen til urørlighetsprinsippet.

Hindutemplet er ikke bestemt til menighetsgudstjeneste. Det er stedet hvor «en overjordisk kraft bor i en bestemt guddoms billed og blir dyrket gjennom bestemte regler og forskrifter». Gudebilledet tjener som middel til å fremkalle, bevare og utbrede denne kraft

ved hjelp av de såkalte «Mantras» og «Tantras» — d. e. en bestemt ordnet rekke kabbalistiske ord, som de innviede prester kjenner og kan anvende.

Hvis man nu vanærer disse gudebilleder, har det forferdelige følger. Kraften forlater dem, de blir bare et stykke almindelig tre eller en almindelig sten — og da hjelper det ikke bare å gjøre templet rent. De åndelige krefter må formildes og anropes om å velge sig et nytt billed å stige ned i. Dette må innvies med en lang rekke omstendelige ceremonier før det kan opstilles. Som man vil forstå: en lang og kostbar process.

Nu er imidlertid de «urørilige», som man kaller Parias, et slikt forurensende element, fordi de er kjødspisere, og fordi de bringer blodofre til sine egne guddommer, særlig svin og høns.

En paria kommer også i berøring med andre ting som en rett-troende hindu prinsipielt betrakter som urene: huder og skinn, fremstilling og salg av alkoholdrikke, hunde og esler, tøy som skal vaskes av dem og lik som skal bæres til graven.

Man må legge vel merke til at begrepet «urenhet» ikke har noe som helst med den legemlige renslighet å gjøre, og at der ikke er forbunnen noen som helst

forakt med den. Det er en feiltagelse om man tror det — en feiltagelse, som overfor europeerne er blitt kunstig opagitert i politiske øiemed for å vekke falske sentimentale meninger.

Såvel en Bramin som en prest i funksjon kan bli uren — f. eks. ved å forrette ved en begravelse. Selv op i de høieste kaster gjør en fødsel eller en dødskamp uren. Der må lange renselsesceremonier til før en kvinne blir ren etter en fødsel — likeledes de som assisterer henne, og det har forbauset mange å se hvorledes en bestemor kan vente lengselsfull dag etter dag på å få se sitt barnebarn, men må vente til det kan skje uten at hun blir uren.

De fromme og rett-troende våker strengt over sin «renhet» og beskytter sin Gud mot alt ondt som kan komme ad den vei. Forvilder et dyr sig inn i et tempel må der de samme lange ceremonier til for å få det rent. Selvfølgelig er det kun de høiere kaster, som kan komme inn i templenes innerste helligdom — de øvrige har nøie regler for hvor nær de tør komme.

Nærmest kommer Braminene, så krigere, kjøbmenn, håndverkere og bønder. Ingen rett-troende hindu setter sig ut over disse regler. Han kan tenke og tro som han vil — hinduismen har ingen trosbekjennelse — men han kan ikke fornekte kasteforskriftene, ti på dem bygger hele Indias sociale liv og all en indiers håp om reinkarnasjon.

De hyppigste «urenheter» kommer gjennom spise og drikke — ti ingen fremmed og ingen «urørlig» tør tre over terskelen til det rum hvor en hinduer inntar sitt måltid.

Det er denne ene, man så kan si: selskapelige side av kastevesenet som har ført den overfladiske betrakter til den feilslutning, at «urørligheten» hadde med forakt å gjøre.

Men det er to vidt forskjellige begreper.

«Jeg vil gjerne tale med dig, være sammen med dig, gjøre forretninger med dig,» sier den som tilhører en kaste til Pariaen — «men be med dig eller spise sammen med dig kan jeg ikke, for det forbyr religionen mig.»

Men han vil gjerne tjene Pariaen, ti det er den høitstående skjønne forrett.

Overalt i India kan den fremmede på jernbanestasjonene høre ropene: «Jeg er Bramin — jeg vil bringe vann til alle!»

Ja, han kan få se at en Bramin vasker en Parias føtter.

Alle kaster og også de «urørlige» har et øverste råd og sine egne lover og forordninger. Og der dannes stadig nye kaster — således er like for nylig ved en hungersnød opprettet en ny kaste — nemlig de, som spiser i de offentlige kjøkkener.

Men kampen mot kastevesenets, særlig mot «urørlighetsprinsippet» er den første betingelse for at kristendommens ånd kan trenge igjennom og åpne sinnene for samfundsånd og samfundsliv på broderkjærlighetens klippegrunn.

Sognepresten i Ars.

75-årsdagen for hans død.

Johannes Maria Baptist Vianney — den hellige sogneprest i Ars. 75 år er gått siden den varme sommer i 1858, hvor en lang kvelende tørkeperiode holdt alt og alle i sin glødende favn. Men den ærverdige sogneprest i Ars forblev i sin skriftestol, beleiret av alle som søkte hans støtte og hjelp fra alle kanter av Frankrike — ja, fra utlandet og. Men da det blev kveld måtte man bringe ham helt utmattet hjem.

Natten blev lang for alle de som stod om hans leie — det var som jorden ga all den varme fra sig, dagens sol hadde fylt den med. Man spente våte linstykker ut for å friske på værelsets luft — forgjeves! Den trette olding lå stille på sitt dødsleie — han var som allerede over grensen til det hinsidige. Men gråten fra de som stod om ham kalte ham ennu engang til hjelp for sørgende sjeler — han løftet sin hånd til korsets tegn, den siste velgjerning, den siste velsignelse, den siste hilsen.

Ved morgengry lød kirkeklokkens bud om hans død fra sognets tårn — fra alle klokketårn i alle de omliggende sogn fallt dødskimen inn, i brede bølger forplantet lyden sig fra tårn til tårn og snart visste alle at sognepresten i Ars var død.

Hvem var så denne mann, som nu er blitt den høieste kirkelige æresbevisning til del? En fattig landsbyprest med et lite sogn og en stor kjærlighet.

Allerede før midnatt så man ham ile til kirken, ved skjæret av sin lille lykt. På den tid begynte hans dagsarbeid — hans skriftestol var allerede da omgitt av tålmodig ventende. Atten av døgnets timer kunde han tilbringe i den — i tredve år drog en aldri stansende strøm av skriftende gjennom hans kirke. Egne tog bragte de troende til Ars — det kunde komme op mot 400 på en enkelt dag, som alle vilde lette sitt hjerte for ham. De måtte slå telt op om natten, fordi der ikke i hele sognet var en eneste soveplass å opdrive.

I skriftestolen fant det ofte oprivende scener sted. Sognepresten hadde en egen overnaturlig evne til å gjennemskue menneskene og meget ofte hendte det at han kjente hele den skriftendes sjelstilstand før han ennu hadde sett ham. Han kunde vinke enkelte mennesker inn i skriftestolen og på få minutter få det mest tillukkede menneske til å åpne sig. Hans kjærlighetslylte sjel oplevet andres sjeler, led med dem, kjempet med og for dem. Han sonet for andres synder — hans liv var den strengeste askese. Han undte sig kun et par timers søvn — da lå han på det hårde gulv med hodet på en sten. Et par poteter om dagen var ofte hans eneste måltid — kun i de aller siste leveår mildnet han litt på sin strenge levemåte. Utrolige er de botsøvelser han påla sig — man hørte ham ofte om kvelden svinge svøpen på sig selv og av alle hans bevegelser kunde man slutte sig til at han bar et botsbelte. Hodesmerte og reumatisme pinte ham uavladelig og han kunde være så utmattet at han nesten ikke

kunde slepe sig avsted, men i skriftestolen måtte han og hans vilje førte ham derhen.

Han stred meget mot ondskapens makter — også rent fysisk. Men han hadde også til trøst og støtte strålende visjoner og åpenbaringer av alle gode makter.

Han var 31 år da han blev viet til prest og det var vanskelig for ham å få sine eksamener. Det skyldes en forståelsesfull biskop, som kunde vurdere hans lysende ydmykhet og fromhet, at han kom så langt. „Han var så fattig på menneskelig klokskap, at den hellige ånd kunde fylle ham helt med den himmelske visdom.“

Bare en liten gutt! -

— Ja, han var virkelig en søt gutt — riktig en marzipangutt etter sin mors hjerte! Med slike yndige krøller om hele det pene, lille ansikt — riktig gullgule krøller, som skinte så fint om gull-gutten til mamma.

Mamma'en blev aldri trett av å klappe ham — for han hadde runde, lyserøde bollekinner og store blå øine og en liten kirsebærmunn som ofte spisset sig til kyss.

Ja, de eldre damer sa til mamma, at han var jo som en liten engel — og at han *var* en liten engel, tvilte ikke mamma på. Så hun lot ham høre det av andre og fortalte ham det selv, og da han blev litt større, så var han så klok, så klok!

Kirsebærmunnen sa små kloke ting, som mamma måtte belønne med et kyss og som mamma måtte fortelle til andre mamma'er. At de små kloke ting ofte var næsvise og uartige — se det var ikke så farlig.

«Det er jo bare en liten gutt».

Alle som besøkte mamma måtte beundre Hansemann — og Hansemann skravlet iveri. «Han er meget begavet» — sa den besøkende.

«Ja, han slekter på min familie,» smilte mamma beskjedent — «et stykke kake til, fru Hansen?»

Ja, Hansemann er begavet — så begavet, at han fort har opdaget at mamma er hans lydige slave, når kirsebærmunnen spisser sig til kyss! Og skulde det tilfeldigvis ikke alltid være nok, så gjør et par kraftige hyl og noen sparken med ben og sprellen med armene underverker!

Men han vet også at denne metode kan være farlig, for mamma *kan* bli sint og finne på å straffe ham, hvis han ikke hyler kraftig nok, så hun *må* få ham god igjen ved å føie ham for fredens skyld!

«Stakkars liten» — sier mamma — «det er jo bare en liten gutt, som ikke må ha det vont!»

«Stakkars liten» — sier vi andre også — — —

Så kommer Hansemann på skole — tenk, Hansemann, vidunderbarnet! Mamma kan ikke skjønne hvorfor læreren tar så kalt og nøktern imot henne, da hun kommer med gull-gutten og forteller hvor klok han er og hvor nærtagende — og hvor varsomt man må fare med ham.

Læreren ser prøvende på gutten — og prøvende på mamma: «Vi får se!»

Jo, vi *får* se! Klagene kommer snart — mamma skjønner ingenting.

«Det er jo bare en liten gutt» — sier hun undskyldende. Hun hverken kan eller vil tro at Hansemann er ulydig og frekk og anmassende — og doven!

«Det er de på skolen som ikke kan omgås barn» — sier hun, hver gang en ny klage kommer.

Men en liten ond tanke kommer allikevel til henne: «Er der noe galt med Hansemann? Er han ikke hennes egen snilde gutt?»

Og hun kjærtegner ham og «tar ham med det gode» — og når gutten kysser henne eller sier takk for alle de presanger hun gir ham — ja, da er hun atter strålende lykkelig: han *er* hennes egen snilde gutt. Bare en liten gutt, som de andre ikke skjønner slik som mamma gjør.

Så en dag vil han ikke mer være en liten gutt. Han forlanger at hun skal klippe lokkene av ham — han vil ikke mer sitte på fanget — han vil ikke hette Hansemann, men Hans.

Mamma blir bunn-ulykkelig — hvordan skal hun behandle ham nu? Hun gjør opprør mot forandringen — hun vil stadig være midtpunktet for all hans kjærlighet. Tenk, han er borte fra henne en hel lang ferie — og lenges ikke etter henne og skriver bare noen små kort. Hun sier han er utakknemlig — hun bebreider ham det. Hun vil ha bare en liten gutt — — —

Mamma — ser du ikke at din kjærlighet er egenkjærlighet? Du har fått en menneskesjel betrodde, som skal bli en selvstendig voksen personlighet — ikke bare *din* lille gutt. Skjønner du ikke, at han er glad i dig, men han evner ikke mer å vise dig det, for du har gjort *ham* til tyrann — du har gjort *dig* til slave. Du har gjort ham hensynsløs — og din lønn blir ensomhet. Og hans liv blir krav på krav til andre — tross mot lærere, foreldre — tross mot samfundet. Han krever uten å kjenne forpliktelsen til å gi — han blir hele livet «bare en liten gutt» — — —

Men livet har bruk for voksne ydende mennesker —

ANMELDELSE

«Credo» — nr. 9 — 1933.

«Credo»s september-nummers første halvdel er viet Oxford-bevegelsens jubileum og innledes med en «Hälsning från Oxford», skrevet av forfatteren pastor Ronald Knox, som er sjelesørger for Oxfords katolske studenter. Den tegner et interessant billed av den religiøse innstilling hos moderne intellektuell ungdom. Det ligger i sakens natur — skriver pastoren — at en menighet av denne art hvert semester forandres. Man går og kommer, og der blir ikke så mange konversjoner, da studenter-årene mer anvendes til å se sig omkring og

eksperimentere i enn til å finne den endelige løsning av åndelige vanskeligheter.

Father Knox's egen oppgave er jo sjelesorgen blandt de som allerede er katolikker — men han nevner med glede, at han i de siste dager har optatt sin mangeårige venn, den kjente forfatter Arnold Lunn. Ennvidere nevner han father Vernon, en forhenværende anglikansk prest, som nu er blitt presteviet katolsk prest i Rom.

I all sin knaphet gir den lille artikkel et levende bilde av våre dages katolsk-orienterte Oxfords betydning for vår hellige Kirke.

I den følgende artikkel redegjør mgr. Irgens for Kardinal Newmans «Development» med særlig henblikk på den katolske Kirkes aktualitet, idet der vises hvorledes den gamle setning om historien, som alltid gjentar sig, også holder stikk overfor den Kirke som var, er og blir den samme og derfor alltid vil ha den samme atmosfære om sig uansett tid og sted.

Mgr. Assarson gir dernæst en vakker følelsesbetonet geografisk-historisk-filosofisk-religiøs skildring av Oxford, og monsignoren fører i følgende artikkel «Overgang till annat trossamfund» en mønstergyldig urban ordveksling med kyrkoherde Wihlborg om dette emne.

I anledning av Grundtvig-jubileet skriver E. F. om «Grundtvig-myten» — en velskreven artikkel, som imidlertid *ikke* har grepet det essensielle hos Grundtvig: at han var den store mystiker — Danmarks inntil nu største — hvis sjelelige tragedie det var at han var født utenfor den katolske Kirke og aldri fant inn i den *bevisst*. Der er skrevet en hel litteratur om Grundtvig, men ennå mangler den biografi som forstår å belyse den *ubevissthet*, som er Grundtvig's hovedkjennetegn, og som gjør ham til den store inspirerte, den store mediumistiske begavelse uten personlig erkjennelse av det, som inspirerte ham. E. F. streifer momentvis dette men ikke klart nok til at leserne får helt fatt i meningen. Men bortsett fra dette er denne artikkel én av de beste vi minnes å ha lest om kjempe-emnet Grundtvig.

Sigrud Undset avslutter så sin beretning om «Ramon Lull fra Palma» — dette levende menneske, som i fru Undsets karakteristikk blir en moderne sjel, som vi helt forstår og kan dra lære av.

Det er stor kunst å kunne avdekke almen-menneskelige egenskaper slik uavhengig av tid og sted.

Det er en kunst i slekt med Michel Angelos skikkelser — ekte katolsk kunst.

Er det forresten mulig å skape sann ekte kunst *uten* at den er katolsk? Svaret gir sig selv.

«Hymnen till den hellige Espel» av Augustin Kock og St. Johannes av Korset «Förklaring av den hellige visan» samt de alltid aktuelle og velskildrede iakttagelser «från Credos torn» avslutter det utmerkede hefte av det så allsidig redigerte tidsskrift.

E. D.-V.

Krishnamurti i Oslo.

Som et levende paradoks står Krishnamurti på talerstolen forkynnende en sannhet, som benekter all forkynnelses verdi fordi hver enkelt er henvist til *selv* å søke og ingen kan vandre veien *for* eller *med* en annen. Sålenge Krishnamurti selv reiser rundt og „forkynner“ er han imidlertid ubevisst den levende tvil på sine egne ords realitet —

Men dermed være det ikke sagt, at han ikke er i god tro. Han er først og fremst et *søkende* menneske og som sådan må han betraktes og ikke som en der har nådd et mål.

I dette med det nådde *mål* ligger hans egen villfarelse, som ene tiden og sannheten selv kan opplyse ham om. Men han er ærlig og modig og selvstendig nok til at man har lov til å vente og håpe, at han vil ha krefter til det siste avgjørende skritt: å ofre sig *selv*, som han allerede har ofret sine meningsfeller.

E.

Ragna Pettersen.

IN MEMORIAM.

Søndag morgen den 10. ds. avgikk frøken *Ragna Pettersen* ved døden på Vår Frue Hospital efter et lengere sykeleie.

Med henne er en stor og edel personlighet vandret bort, og mange varme bønner vil sikkert bli bedt for hennes sjelehvile av alle dem hun gjennom et langt liv har hjulpet med råd og dåd.

Som datter av den navngjetne Oslo-kjøbmann Gunnerius Pettersen hadde hun fått en sjelden god og allsidig utdannelse, og lengere opphold i utlandet hadde gitt henne en vid åndelig horisont.

Omkring århundre-skiftet fant Ragna Pettersen veien hjem til Moderkirken, og fra denne stund av levde og åndet hun bare for sin katolske tro og Kirkens store sak. Daglig messe og kommunion blev snart en livsformnødenhet for henne. Ved siden av en utstrakt velgjørenhet, særlig overfor fattige trofeller, var hun utrettelig i sitt arbeide for å utbrede katolsk litteratur. Menighetsbiblioteket i Arendal kan således betrakte henne som sin største velgjører, idet flere hundre bind er gaver fra frk. Ragna Pettersen.

Med sine gode sprogkunnskaper forenet hun imidlertid også betydelige litterære evner. Under pseudonymet «Tora Ribbung» utgav hun således en rekke helgenbiografer — «St. Frans fra Assisi», «St. Frans av Sales», «Sankta Teresa» og «St. Vincent de Paul» — som kunde glede sig ved stor popularitet. Hun oversatte ennvidere den berømte tyske konvertitt professor von Ruville's bok «Tilbake til den hellige Kirke». Dessverre er denne ypperlige lille bok nu helt ut-solgt.

Likesom hun selv betalte bøkens trykningsomkostninger, så overlot hun også alt det som kom inn ved boksalget til det Apostoliske Vikariat. Gjennem en lang rekke av år var frk. Pettersen også en skattet medarbeider i «St. Olav». En mengde ypperlige oversettelser fra engelsk og fransk skriver sig således fra hennes flittige penn.

Vi som har hatt anledning til å følge Ragna Pettersens virke — både det karitative og det litterære — gjennem årene, vi har vanskelig for å fatte at dette varme, alltid offervillige hjerte nu har holdt op å slå. Gid vår hellige katolske Kirke hadde mange slike døtre, fulle av begeistring og offervilje for Kirkens hellige sak.

Også nedskriveren av disse linjer står i dyp taknemlighetsgjeld til den bortvandrede for så mangen håndrekning, når der trengtes hjelp til fremme av et eller annet kirkelig foretagende her i Oslo og i Arendal. Spesielt var hun levende interessert i konversjonene, og enslig stillede konvertitter kunde jeg alltid betro til hennes moderlige omsorg og velvilje.

Tro i forvaltningen av det pund Herren hadde betrodde henne vil Ragna Pettersen alltid stå som et lysende forbillede for alle dem som har det på følelsen at Gud venter noget av dem til fremme av Kirkens store sak i Norge. Måtte da hennes sjel snart nå frem til hvilen i livets og lysets land, hvor Gud Herren lønner selv det minste beger vann som rekkes en trengende i hans hellige navn! — R. I. P.

K. Kjelstrup.

Svenske helgenlegender.

Fra fornsvensk helgenlegendarium ved Iwan B—W.

SANKT EUSTACHIUS.

Han hadde tilnavnet Placichus og var keiser Trajanus hærfører. På en jakttur fikk han se en hjort mellom hvis horn der stod et kors og et bilde av Jesus Kristus, der skinnet som solen — og han sa til Eustachius: «Jeg lar dig jage mig en stund til dersom jeg får dig til jaktbytte.»

Full av forundring spurte Eustachius hvem det var som talte og svaret lød: «Eustachius, jeg er den som skapte himmelen, jorden og menneskene og jordens muld. Menneske blev jeg selv og jeg gjenløste mennesket gjennom min død og opstod på den tredje dag. Mitt navn er Jesus Kristus.»

Eustachius falt til jorden for Guds makt og bad om nåde. Jesus bød ham bli kristen tillikemed hustru og barn. Likeledes åpenbaret Jesus sig med de samme ord for hans hustru som satt hjemme. Og paven døde både foreldre og barn.

Ennu en gang fikk de se Jesus, og han forberedte dem på alle de ulykker og sorger som skulde overgå dem. Han formanet dem til tålmodighet og lovet dem sin trøst og dessuten glede og fryd både i denne verden og i den tilkommende.

Der utbrøt en farsott blandt deres husfolk. Døden tok både menn og kvinner, både folk og fæ, og kort tid derefter stjal tyver alt deres gods og gull. Da flyktet de hemmelig og kom til Egypten. Skipperen, som hadde ført dem dit, beholdt hustruen med vold for leien av skibet som de ikke kunde betale.

Gråtende gikk Eustachius bort med sine to sønner og kom til en stor flod med sterk strøm. Først bar han den ene gutten over og gikk siden tilbake for å hente den annen. Men da han var midt i floden kom en ulv og tok den gutten som han hadde båret over og en løve tok den som stod igjen, og de førte begge guttene med sig bort. Den arme far så det og sørget umåtelig.

Skipperen døde plutselig forinnan han hadde fått tatt til sig Eustachius hustru, og slik gikk det med alle som vilde gjøre henne fortred. Og hun fortjente sitt brød med arbeide.

En hyrde kom med sine hunder og frelste den ene gutten fra løvens gap, og noen menn som gikk og pløiet frelste den annen fra ulven. Den stakkars far tenkte sig sine barn opspiste av de ville dyrene og sin kone i en annens vold. Guttene arbeidet ved flodens strand hver på sin kant ukjente for hverandre.

Keiseren og hele Rom sørget over tapet av en slik hærfører som Eustachius hadde vært og i stor krigsnød sendte de ut folk for å søke efter ham. Endelig fant de ham fattig og ukjent. De menn som opdaget ham hadde i sin tid vært hans egne riddere. Han gjenkjente dem og bød dem til bords der han nu hadde vært jordbruker i hele femten år. Også de gjenkjente omsider ham, mest på arret efter et sår som han hadde fått i hodet under en kamp hvori de hadde vært med ham.

Glad og dog gråtende betjente han sine menn og fulgte så med til Rom. Han fortalte dem om alle de ulykker han hadde vært utsatt for.

Og til held og lykke for hele det romerske rike blev han atter en fryktet hærfører og drog i strid mot det romerske rikets fiender efter at folket i alle landsdeler hadde fått påbud om å forsvare landet.

Ukjent av ham hadde også hans to sønner fått bud om å delta i forsvaret og kom til det land hvor deres mor var. Gjennem samtaler kom de der til kjenskap om hverandres historie.

I keiser Hadrianis dager led de alle både far, mor og barn martyrdøden for troens skyld på den dag som nu er Allehelgensdag.

* * *

Anmerkninger:

Trajanus rom. keiser 98—117 e. Kr.

Hadrianus hans eft.følg. 117—138.

Hørhjemme: —

OSLO. ST. OLAVS MENIGHET. Søndag den 17. september er der i St. Olavs kirke under messen kl. 8.15 felle skommunion for alle menighetens skolebarn, også for dem som søker de høiere skoler. Foreldre og foresatte anmodes inn-trengende om å yde sin medvirkning, så fremmøtet kan bli godt. Sådanne felleskommunioner for skolebarna vil fra nu av finne sted den 3. søndag i hver måned.

Sognepresten.

— og derute:

MANGALORE, INDIA. I Karachi har der reist sig en bevegelse for å få opprettet en fødsels-reguleringsklinikk. Byens katolikker har imidlertid satt sig derimot og optatt et målbevisst arbeide for å få utbredt kjennskapet til Kirkens synspunkter overfor fødselskontroll. Pressen har stort sett støttet katolikene — mange brosjyrer o. s. v. er blitt utdelt til hinduer og muselmenn med det resultat, at man har måttet la planen falle og istedet koncentrert sig om en bedring av de vordende mødres og barselkvinnens og de nyfødte barns kår.

ROM. En pavelig kurer er vendt tilbake fra Russland og har ifølge Reuter byrå's romeravdeling avlagt beretning om sine inntrykk av tilstanden i landet. Man venter en umåtelig streng vinter og frykter for en hungersnød som vil ramme det i forveien hårdt hjemsoekte folk på det hårdteste. Dypt beveget har hans hellighet paven mottatt denne rapport og har uttalt sin vilje til å finne en måte å hjelpe alle disse ulykkelige på, uansett hvad det vil komme til å koste. Man formoder at der i likhet med hvad der er skjedd tidligere vil bli avsendt en hjelpeaksjon.

PREUSSEN. Den verste følge av verdenskrigen har ikke vært de økonomiske vanskeligheter eller revolusjonene, men den kulturbolsjevisme, som mer og mer har fått innpass efter som gudløshetspropagandaen begynte å virke. Usedeligheten og umoralen har grepet mer og mer om sig, og kampen mot den var lenge helt overlatt det private initiativ og kunde selvfølgelig derfor ikke tross all god vilje være så effektiv som ønskelig. Nu har imidlertid den nye nasjonale regjering grepet kraftig inn, idet den betrakter det som en pedagogisk opgave å rydde op i disse forhold. Bare i løpet av den allersiste tid er der tatt kraftige forholdsregler mot smusslitteraturen, utstilling av usedelige bilder, nakenkulturbevegelsen og den mannlige og kvinnelige prostitusjon. All pornografisk litteratur, også den som camoufler sig som «seksual-oplysende», er beslaglagt og forbudt. Hvor påkrevet forbudet var forstås man når man hører at alene i Köln er 334 bøker og ca. 1200 periodiske tidskrifter beslaglagte. Alle magasiner, vittighetsblader o. l. har fått forbud mot all fremstilling av nakne skikkelser. Avisene er blitt innskjerpet censur med sine annonser og alle forsendelser av prospektkort o. l. i lukket omslag er blitt forbudt. Nakenkulturorganisasjonene er blitt stillet under politikontroll — alle badeanstalter er blitt forbudt å la sine områder benytte på denne måte — og prostitusjonen bekjempes med lukning av alle bordeller og tvilsomme hoteller og skarp kontroll med fremmedbøkene. Virkningene av alle disse forholdsregler er allerede følelig på gatene og på forlystelsesstedene.

WIEN. Kardinal-erkebiskop dr. Innitzer har utstedt et oprop om å komme de lidende i Russland til hjelp. I de siste måneder er mange hundretusener avgått ved døden av sult derborte — «og å tie dertil vilde være å gjøre sig medansvarlig. Der er steder hvor man har overflod av alt, mens menneskene i Sovjet-Russland sulter ihjel eller drives av sin fortvilelse til barne mord og kanibalisme». Kardinalen apellerer i næstekjærlighetens navn til alle mennesker om hjelp i forening.

REDEMPTORIST-KONGREGASJONEN har feiret sitt 200-års jubileum med store festligheter som navnlig fikk et strålende forløp i Pagani. I Basilikaen der blir St. Alfons Liguoris relikvier opbevart i et kostbart skrin, og de blev i nærvær av ordensgeneralen Pater Murray og kardinal Ascalesi av Neapel håret i en stor procesjon gjennom gatene.

SANTANDER. Den spanske katolske aksjon har åpnet noen propaganda-kursus i denne by som har funnet stor tilslutning fra alle egner av landet. Der avholdes forelesninger over katolske socialteorier og besvares pedagogiske og apologetiske spørsmål. Det er meningen å fortsette med disse kursus utover hele landet.

VITORIA, SPANIEN. «Foreningen av kristne familiefedre», som teller over 50 000 medlemmer har avholdt sin tredje årskongress som formet sig som en storslått demonstrasjon av den spanske katolisisme, som takket være alle forfølgelsene, er våknet til nytt bevisst liv. Der blev avfattet en resolusjon mot den laistiske skole og krevet gjeninnsettelsen av katolske geistlige som lærere og pedagoger ved de forskjellige skoler og opdragsanstalter. Skolene lider iøvrig nu under en følelig mangel på lærerpersonale, da de lægfolk som har meldt sig til tjeneste efter de fordrøvede ordensfolk ikke på langt nær dekker behovet.